№ 54 (6417) • Ceturtdien, 1993. gada 22. jūnijā • Cena: abonentiem Ls 0.03, kioskos – līgumcena

BIBLIOTĒKA

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

□ Par konkursu «Labākā lauku sēta» un «Labākā zemnieksēta» 2. lappusē

□ Kur palika lini? 3. lappusē

□ Kas jauns Jasmuižā? 3. lappusē

□ Jaunie dzīvojamo telpu apmaiņas noteikumi 4. lappusē

Ko mēs esam ievēlējuši

Jebkuru vēlēšanu jēga ir noteiktas pārstāvības izveidošana. Vēlot pēdējo Augstāko Padomi, katrs vēlēšanu apgabals tajā bija pārstāvēts ar vienu deputātu. No vienas puses tas it kā palielināja katra deputāta atbildību, bet no otras — teorētiski varēja radīt kolīzijas vēlētāju pretrunīgu prasību rezultātā.

Šīs iespējamās pretrunas novērš pašreizējā vēlēšanu sistēma, kad vēlētājs var griezties ar saviem priekšlikumiem, ierosinājumiem vai lūgumiem pie tās partijas pārstāvjiem, par kuru ir atdevis savu balsi vai kuras programmā redz atbilstoša risinājuma iespēju. Vēl ne visiem parlamentā pārstāvētajiem politiskajiem spēkiem ir izveidots pietiekami plašs zemāko organizāciju tīkls, tādēļ šoreiz publicējam Latgales vēlēšanu apgabalā ievēlēto 20 Saeimas deputātu sarakstu.

Nr. 4. Latvijas Zemnieku savienība — 21118 balsis (11%).

1. Voldemārs Novokšanovs	+3047 - 1758 = +1289
2. Jānis Kokis	+1651 - 1804 = -153

Nr. 11. Latvijas Nacionālās neatkarības kustība — 11523 balsis (6%).

1. Janīna Kušnere	+790 - 1701 = -911

Nr. 15. Latvijas Kristīgo demokrātu savienība — 10679 balsis (5,5%).

1. Anta Rugāte	+1712 - 829 = +883

Nr. 19. «Saskaņa Latvijai ,— atdzimšana tautsaimniecībai» — 49283 balsis (25,6%).

1. Jānis Jurkāns	+20879 - 1474 = +19405
2. Leonards Stašs	+5332 - 3587 = +1745
3. Ernests Jurkāns	+5285 - 3692 = +1593
4. Irēna Folkmane	+3670 - 4088 = -418
5. Vilnis Edvīns Bresis	+3349 - 4073= -724

Nr. 21. «Līdztiesība» — 33920 balsis (17,6%).

1. Gaļina Fedorova	+5387 - 1229 = +4158
2. Filips Strogonovs	+4309 - 1474 = +2835
3. Aleksandrs Bartasevičs	+3518 - 1514 = +2004
4. Martijans Bekasovs	+3203 - 1622 = +1581

Nr. 22. «Latvijas ceļš» — 58425 balsis (30,4%).

1. Imants Daudišs	+4409 - 7550 = -3141
2. Andris Līgotnis	+2965 - 8464 = -5499
3. Antons Seiksts	+3763 - 9286 = -5523
4. Andris Piebalgs	+3215 - 8852 = -5637
5. Jānis Vaivads	+2167 - 7808 = -5641
6. Vilis Krištopāns	+2150 - 8268 = -6118
7. Aija Poča	+1627 - 8431 = -6804

No astoņām parlamentā iekļuvušajām partijām un kustībām Latgali pārstāv tikai sešas, bet Demokrātiskā centra partija ar iegūtām 3457 balsīm un vēlēšanu apvienība «Tēvzemei un brīvībai» ar 4083 balsīm nav spējušas sev nodrošināt vismaz vienu deputāta vietu. Minimālais balsu skaits, kas garantēja iekļūšanu Saeimā no mūsu vēlēšanu apgabala, bija 4495.

Nedaudz pārsteidzoši ir tas, ka daudziem deputātiem svītrojumu skaits vēlēšanu zīmēs pārsniedz + zīmju skaitu. Vēlēšanu likums paredzēja, ka kandidāts uzskatāms par ievēlētu tajā vēlēšanu apgabalā, kur ir saņēmis vislielāko balsu skaitu. Tādēļ daudzi Latgales apgabala sarakstu līderi skaitās ievēlēti gan Vidzemē, kur bija vislielākais vēlētāju kopskaits, gan citos navados. Starp viņiem varam atrast Anatoliju Gorbunovu, Georgu Andrejevu, Gunāru Meierovicu, Gunti Ulmani, Andri Saulīti, Pēteri Tabūnu, Odiseju Kostandu un citus deputātus, kuru popularitāte ļāvusi pie mums tikt ievēlētiem nedaudz mazāk pazistamiem kandidātiem.

Vissavdabīgāk, protams, izskatās «Latvijas Ceļa» rezultātu saraksts, kur izņemot A.Gorbunovu (+41785-610= +41175) un G.Andrejevu (+12084-6118= +5966), visiem pārējiem ir negatīvs vēlētāju atbalsts. Zīmīgi, ka LNNK Latgales sarakstā pats pēdējais ir Joahims Zīgerists (+1819-3334= -1515), pret kuru mūsu vēlētāji laikam neizjūt pārāk lielas simpātijas, atšķirībā, piemēram no DCP līdera Aivara Kreitusa (+1074-238= +836), kurš arī iekļuvis Saeimā no cita vēlēšanu apgabala.

Ievēlēto deputātu atteikšanās gadījumā teorētiskas iespējas iekļūt Saeimā ir arī mūsu rajona pārstāvjiem. Vistuvāk tam ir Andris Puzo (+889-1819= -930), kurš LNNK sarakstā ir pirmais starp neievēlētajiem. Antonam Rancānam (+1484-2034= -550) no LZS priekšā ir divi kandidāti, Andrejam Naglim (+759-905= -146) no LKDS — trīs, bet Aivaram Staužam (+2090 -3916= -1826) un Ēvaldam Ancānam (+2074-4040= -1966) no «Saskaņa Latvijai» attiecīgi seši un septiņi.

Līdz šim no mandātiem atteikušies jau septiņi deputāti. Var gadīties, ka arī jaunizvēlētie ministri nespēs apvienot darbu valdībā ar darbu Saeimā, tā ka dzīvosim — redzēsim.

V.GERCĀNS

Tā nu viņi sēž Saeimas sēžu zālē...

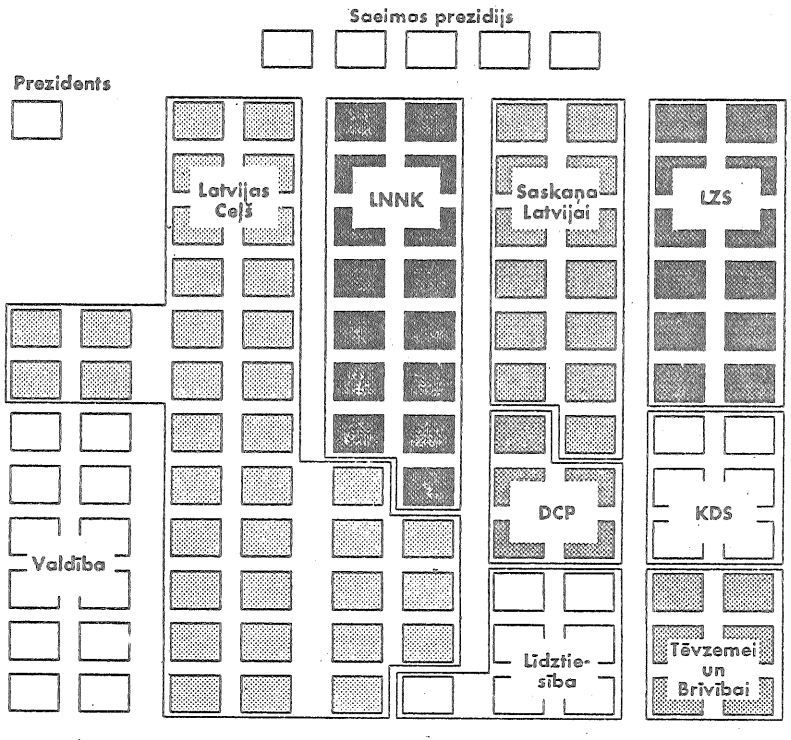

Vietu sadalījums Saeimā — Latvijas Ceļš: 36 vietas; LNNK: 15 vietas; Saskaņa Latvijai: 13 vietas; LZS: 12 vietas; DCP: 5 vietas; KDS: 6 vietas; Līdztiesība: 7 vietas; Tēvzemei un Brīvībai: 6 vietas

LĪVĀNU ZIŅAS

ATKAL AŽIOTĀŽA

Šķita, ka jau tālu pagātnē laiks, kad visi kā viens skrējām pirkt veikalā aizķērušos ziepju gabaliņus, cukura kilogramu vai nesām nodot «Pavlova simtniekus». Tomēr Līvānos atkal atnācis jauns privatizācijas sertifikātu bums.

Kaut arī sertifikācijas komisija sāk darbu plkst. 8.00, pirmie atnācēji ir klāt jau ap pusseptiņiem, bet dokumentu pieņemšanas laikā rindā mēdz būt pat vairāk nekā 30 gaidītāju. Vienīgā atelpa komisijas darbiniecēm esot laiks, kad televizoru ekrānos ir «Vienkārši — Marija».

SKOLA JAUNĀS TELPĀS

Intensīvi darbi rit bijušajā bērnudārzā «Saulīte», uz kuru nākamā mācību gada sākumā pārcelsies Līvānu bērnu mūzikas skola. Līvānu komunālās saimniecības uzņēmums veic starpsienu mūrēšanu, lai plašās pirmā stāva telpas pārveidotu klasēs, bet pie jumta remonta ķērušies meliorācijas celtniecības uzņēmuma vīri.

TIRGUS CENAS UN... JAUNUMI

Līvānu tirgū cenas pagaidām vēl tiek nosauktas «repsīšos». Vakar no rīta tās bija šādas: viens litrs piena — 15 LVR, viens kilograms biezpiena — 50, kāpostu 40 - 45, gurķu — 70, tomātu —110 LVR, viens litrs melleņu — 40 , desmit olas — 60 LVR, bet «Krutku» varēja iegādāties par 150 rubļiem.

Ticiet vai neticiet, taču Līvānu tirgū var ne tikai iepirkties, bet arī uzzināt pēdējos jaunumus. Kā «Novadniekam» pavēstīja kāda labi informēta persona, Eiropas Padome pieņēmusi slepenu memorandu, kurā pamatota neiespējamība Latviju iekļaut šīs autoritatīvās organizācijas sastāvā.

Par galveno šķērsli šai iekļaušanai tiek minētas divas atkritumu čupas Līvānos — viena pret mājām Rīgas ielā 30 un 34a, bet otra starp garāžu kooperatīvu un māju Lāčplēša ielā 16.

Memorandā esot minēti vēl daži līdzīgi objekti, taču to koordinātes tiekot precizētas ar izlūkpavadoņu palīdzību.

V.Gercāns

LAAS EZERZEME'

Latgales apdrošināšanas akciju sabiedrība «Ezerzeme» JŪS APDROŠINĀS

PREIĻOS — Raiņa bulvāri 19, 11. istabā, tel. 22343, 22391; LĪVĀNOS — AKB Tranzīta bankas nodaļā, Dzelzceļa ielā 1, pirmdienās un otrdienās no plkst. 9.00 līdz 13.00, tel. 44192.

No Dubnas kāpj migla

Tikko virs apvāršņa pacēlusies saule un jau sāk sildīt. Pāri laukiem nostiepušies baltie miglas linu dvieļi un debesis pēc nakts ir skaidras, liekas, būs laba siena diena, ko te visi tik stipri gaida.

Lai nesabristu kājas, izvēlos ielu, kas vistuvāk ved Dubnai, tālāk pa arumiem pietuvojos krastam. No ūdens paceļas migla un viegla vēja nesta aizslīd pāri piekrastes krūmiem, straume liekas stāv uz vietas, tikai garāko zāļu šūpošanās liecina par tecējumu. Tā laikam upe tecējusi simtiem gadu, arī tad, kad pie tās krastiem cilvēki vēl nedzīvoja, kad šeit labajā malā pie Rožupes ceļa bija kādas četras, piecas mājas tagadējā ciemata vietā, un tagad, kad tas pārdzīvo paju sabiedrības sairšanu.

Upe plūst savā gaitā. Te kaut kur vajadzēja būt pludmalei. Rau, pie nokaltušajiem kokiem uztaisīts tāds kā tramplīns no dēļiem. Bet nu viss ir aizaudzis — laikam ar dalīšanos un pārdalīšanos, ar karsto un saspriegto siena laiku nav vaļas domāt par peldēšanos. Bet varbūt, ka upi piemeklējis tāds pats liktenis, kā Baltijas jūru, par kuras atveseļošanu gādājot, dziedāja Laima Vaikule, rīkojot tradicionālo festivālu Jūrmalā, organizējusi bērnu gājienu ar dzeramā ūdens traukiem, lai tos lietu jūrā. Vai no piliena dzīvā ūdens var atveseļoties jūra, kurā gāzti miljoni tonnu atkritumu un vai šis sauciens sasniegs dzirdīgas ausis, kam būtu pa spēkam atgriezt dzīvību ūdenim? Un kas notiks ar ciematu Dubnas krastā?

Rīta pastaigā gadījās sastapt daudzus paziņas, atcerējāmies arī tos laikus, kad vienīgā augstākā un lielākā celtne te bija divstāvīgā kopsaimniecības kantora ēka, kurā ir arī pagasta valde. Šī māja ir nonākusi neprašu rokās un tagad ļauta sabrukšanai. Miljons rubļu ieguldīts jaunajā administratīvajā namā, kuram apkārtne piegružota, sētas pusē vispār nav durvju, bet pie fasādes starp bišu šūnu veidīgajām plāksnēm spraucas ārā usnes un apmales vairs tikko saredzamas nezālēs — bijuši pieejami un piebraucami asfaltēti ceļi, kāds logs sānos jau izdauzīts. Bēdīgi izskatās zālē ieaugušie betonētie siltumtrases balsta bloki, bet pati katlu māja ciemata nomalē pie krūmiem (kur arī bijusi, spriežot pēc brīdinošā uzraksta, gāzes balonu noliktava, bet tai vējš norāvis jumtu) stāv sērīga un pamesta. Tā kā nav bijis kurināmā, tad no divām, visumā glītām trīsstāvu mājām aizgājusi vismaz puse īrnieku. Varena cisterna, kas domāta tā sauktajam «šķidrajam kurināmajam», jau nez no kuriem laikiem stāv tukša, toties pie tās izveidots pamatīgs mazuta dīķis un ja to savāktu gan no virspuses, gan no augsnes, droši vien pāris mēnešus varētu kūpēt aprūsējušais katlu mājas tievi garais dzelzs dūmenis.

Pāri upei redama minerālmēslu noliktava, kura ir par dārgu, lai noprivatizētu pat vairāki pajenieki kopā un par lielu, ka nav ar ko piepildīt. Šinī krastā vēl stāv jauns šķūnis, arī ar saviem apmēriem šokējot zemniekus. Ciematam pretī ir nobarojamo teļu kūts. Tādu mazāku netālu jau privatizējuši, bet šie korpusi laikam paliks tukši, jo teļus nolemts izpārdot.

Ciemata daļā starp vidusskolu un kantori sabūvētas «līvānietes» un lepnāka tipa divstāvu mājas vienai un divām ģimenēm — tās jau privatizētas, tādad apsaimniekotas. Bet lielākie, vērtīgākie objekti atdoti Dieva ziņā.

Ciemata izskatu bojā visvisādu lūžņu pārbagātība gan ieliņu malās, gan pie mājām. Papilnam drazu. Tā tehnika, kas agrāk stāvējusi darbnīcās, jau savilkta šeit un nav vairs kur spēlēties bērniem — te piekabes, tur traktori, te kombaini, tur vācu pļāvēji. Tā vien rādās, ka katrs par prestīža lietu uzskatījis savākt iespējami vairāk tehnikas.

Kāds no sastaptajiem ne bez sarūgtinājuma teica, ka pirmais paju sabiedrības likvidēšanas vilnis ir bijis «nakts prihvatizācija», ko agrāk latvieši sauca par zagšanu, otrais — sadale uz pajām, un tagad nāk trešais — izsola to, kas palicis pāri. Par to liecina arī papīra zīmītes autobusu pieturas vietās ar izsolāmo traktoru sarakstiem pēc inventāra numuriem (tātad, no tiem noņemts viss, tikai numurs vien palicis) un paziņojumi par sabiedrības kā tādas likvidēšanu, kas stājas spēkā tik un tik dienas pēc publicēšanas, t.i. zīmītes izkāršanas pie sienas, lai gan šī akta datuma nebija. Kas varēja, jau iepriekš nodrošinājās pret šo nelaimi, dūšīgākie un tālredzīgākie zemnieki nodibinājuši kopdarbības sabiedrību, atsavinājuši zemi un tās apstrādei vajadzīgo tehniku, bet par citiem nav vairs daļas.

Jau pieminētajā likvidējamajā lopu novietnē dzīvnieki ilgāku laiku nebija baudījuši ēdamo, jo vienīgais, kas tiem atlicis, ir zāle, bet to nevar sapļaut, jo nebija degvielas traktoram, bet pie degvielas savkārt nevarēja tikt, jo atslēgas pie priekšsēdētāja, bet tas bija prom no saimniecības. Ieraudzījuši cilvēkus lopi laida vaļā sirdi plosošas vaimanas un nodomāju, ka laikam likvidēšana šeit saistās ar nomērdēšanu. Nē, sacīja kopēji, gribot pārdot, bet gadījusies kļūme.

Vai tādu kļūmju mums negadās pārāk daudz? Un kāpēc to nav tur, kur jūt un paredz, ar ko viss var beigties, kāds var būt likumīgais iznākums? Pavisam nesen tas laiks, kad šeit sāka veidoties ciemats, bet tā spožums jau nobāl kā rādītāju zīmes ar pārsvītroro uzrakstu «Vecvārkava» galveno ceļu asfaltējuma galos. Vai varbūt arī mūsu laikos iespējamas leģendu rašanās par nogrimušām pilīm ar visu, kas no tā izriet?

...No Dubnas paceļas migla. Iekāpj debesīs, savelkas mākoņos, un no Rožkalnu puses parādās zilgani pelēkais lietusmākonis. Saule pazūd aiz tā un no sienalaika vairs nekā. Tāpat satumst arī zemnieku prāti.

A.Rancāns

TĒVU ZEME STŪRU STŪRIEM...

Ai, tēvu zeme! Tāds ir tavs liktenis. Tīrumi stūru stūriem ar tik pat stūrainu zemes kopēja — latvieša raksturu un darba tikumu. Lai latviešu zemniekam un ikvienam namīpašniekam atgādinātu sentēvu tradīciju, ka mājas pagalmam jābūt sakoptam, republikā šovasar tika rīkots konkurss «Labākā lauku sēta» un «Labākā zemnieksēta».

Rajona lauksaimniecības konsultācijas birojs mudināja saimnieces un saimniekus iesaistīties šajā sevis un savas mājas izrādīšanā.

Un, lūk, žūrijas komisija — konsultācijas biroja vadītājs Māris Liniņš, agronome Zenta Dūda un rajona lauksaimniecības departamenta galvenais agronoms Jānis Kivlenieks (komisijas priekšsēdētājs), laipni uzaicinot arī preses pārstāvjus, devās izvērtēt lauku sētas. Tiesa gan, pirms tam izteica lielu nožēlu, ka konkursā piedalās tikai trīs pagasti ar piecām lauku un zemnieku sētām.

Lauku sētas pievilcīgumu sākumā braucām lūkot uz Saunas pagastu. Pa ceļam vērojām kaimiņu — Preiļu — viensētas, tāpat Saunas pagasta mājas, tīrumus, cilvēkus. Jāsaka, ka aina ir ļoti nepievilcīga, jo mēs visi esam nezāles ieauguši līdz ausīm, ja ne vairāk. Tieši tāpēc katru sakoptu pagalmu, skaisti nopļautu zālāju un krāšņu puķu dobi uzskatām nevis kā pašsaprotamu un ikdienišķu parādību, bet kā brīnumu.

Klāt arī lauku māja, kuru vajadzēja izvērtēt komisijai — Veronikas un Jāzepa Bogotais kotedža, kas uzcelta ciematā. It kā nekas īpašs. Šādu standarta projekta divstāvu namu mūsu rajonā ne mazums, bet atšķiras ar to, ka pie tiem tik sakoptu, apzaļumotu pagalmu un krāšņu puķu dobju kā šeit nav. Namatēvs un namamāte, tiesa, izteica savu sāpi, ka piemājas zemīte neliela un no visām pusēm namu ieskauj ciemata ielas un ceļi. Taču šīs pat nedaudzās simtdaļas Veronika ar Jāzepu ir pratuši apsaimniekot tā, ka pietiek vietas nelielam augļu dārzam un puķu dobēm.

Jau pirmajā tikšanās brīdī varēja just, ka saimnieces lepnums ir ziedi un Latvijā reti sastopami augi. Dārzā aug etiķkoks, dzeltenie ceriņi. Mēs arī jūsmojām par skaistajām vīteņrozēm un citiem saziedušiem dekoratīviem augiem. Veronikai, pēc profesijas skolotājai, aizraušanās ar dekoratīvu krūmu un ziedu audzēšanu sākusies, līdzko tika uzbūvēta jaunā māja.

Sakām paldies Bogoto ģimenei par mājas un tās apkārtnes izrādīšanu un dodamies uz Smelteriem. Tur, kā sacīja Saunas pagasta priekšniece Emīlija Kokorīte, dzīvo un saimnieko jauna zemnieku ģimene — Silvija un Roberts Pastari. Tiesa, arī šeit mēs ieraudzījām ciematā celtu māju, kur pie vārtiem mūs gaidīja Pastars jaunākais — piecgadīgais Rolandiņš un viņa mīļais Muris. Kad pāri visam pagalmam atskanēja skaļš: «Atbrauca!», tad sapratām, ka esam tikuši īstā zemnieku sētā, kur vienmēr bērna goda pienākums bija ciemiņus laicīgi pamanīt un paziņot vecākiem.

Pie vārtiem pienāca pilsētniecisku izskata meitene, kura iepazīstoties teicās esot triju dēlu māmiņa un tā, lūk, esot visu piecu nelielā paradīzīte. Mājīgumu un skaistumu centušies iekārtot Rolandiņa labsajūtas dēļ, jo turpat trīs no pieciem gadiem viņš pavadījis Sankpēterburgas klīnikās. Toties tagad viņa baltais cekuliņš vīdēja te pie vienas, te otras puķu dobes, te zem ķiršu koka, un par viņa labsajūtu, šķiet, bažu nebija.

Tāda nu bija sakritība, ka Silvija arī ir strādājusi skolā, taču tagad ir mājsaimniece, to prasa viņas māmiņas pienākums. Silvija atzinās, ka viņas lepnums ir krizantēmas, sniegaroze un viss, kas paspēts izdarīt, lai savu māju padarītu savdabīgāku un mīļāku sev un ģimenītei.

Jā, Pastari nu jau gads kopš ir zemnieku godā un viņu māja konkursā tika vērtēta kā zemnieksēta. Cik nu pa šo laiku paspēts izdarīt,

cik ieplānots? Pat tāds pieredzējis lauksaimniecības speciālists kā Jānis Kivlenieks bija spiests atzīt, ka ziemāju tīrums dos bagātu ražu, tāpat mieži un kartupeļi. Pastari tā aizrāvušies ar kartupeļu šķirņu izmēģināšanu savā zemītē, ka vai desmit šķirnes šogad audzē.

Kā visiem jaunajiem, arī viņiem nav tehnikas un nav naudas par ko to nopirkt. Taču, laikam, jau pēc dabas viņi ir optimisti (vismaz man tā likās), kā nezaudē cerību atveseļot pat to vecēva tīruma daļu, kur ilgus gadus atradās saimniecības degvielas noliktava, darbnīcas, gateris. Silvija domā, ka jāceļ siltumnīcas. Pašlaik dārzeņus viņi audzē savai ģimenei, bet priekšdienās tā varētu būt ienesīga lieta.

Pie Pastariem komisijai patika visvairāk tas, ka jaunie zemnieki prot gan maizi audzēt, gan savu sētu kā skaistāko ciematā turēt.

No Smelteriem devāmies uz Aglonas pagastu. Ko nu te bilst! Ja vien — skaistāku zemes stūrīti, kur uzbūvēt savu māju, diez vai atradīsi. Madelānu pilskalna tuvumā mūs gaidīja Jāņa Mežinska un viņa sievastēva mājas. Šobrīd viņiem ir 17,6 hektāri zemes un meža. Daļa tik stāvas nogāzes, ka, uz Lielo Solkas ezeru skatoties, galva reibst. Vērtētājiem šķita, ka arī republikas komisijai, ja vien tā atbrauks uz rajonu, droši vien apreibs galva no krāšņās Latgales dabas un no ģimenes radītās sakoptības. Tāpēc nebija divu domu, ka šī sēta jārāda arī republikas komisijai. Nevar palikt nepamanīts šejienes vīru čaklums un darba tikums. Ar izkapti nopļaut tik stāvas nokalnes sazin vai katrs spētu un gribētu. Man liekas, ka tieši šajā viensētā mēs ieraudzījām to, cik labi jūtas vecākā gadu gājuma saimnieki, ja viņu dzimtas mājās atgriežas bērni un mazbērni.

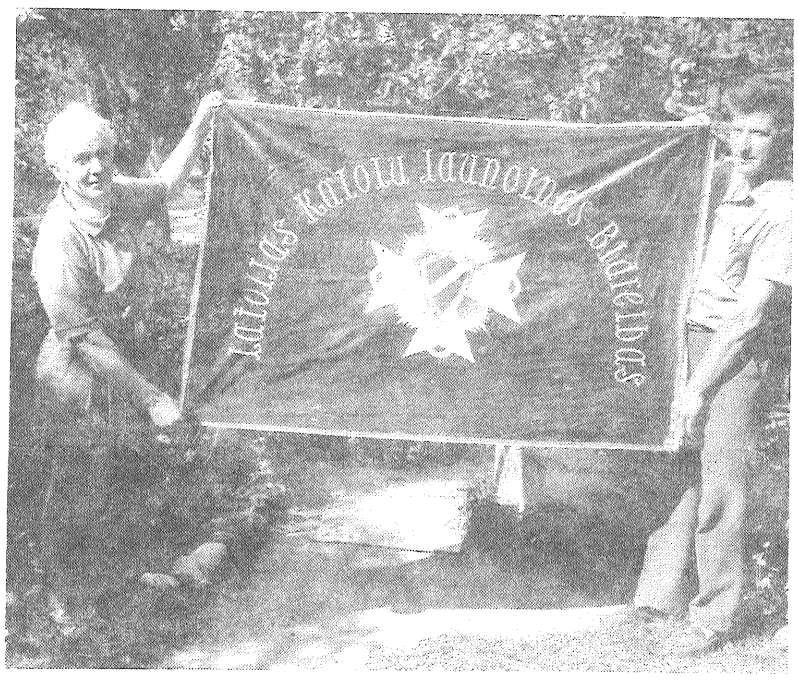

Šeit redzējām visbrangāk noaugušu biešu lauku, kurā ne zālīti nemanīja. Vien pašā stūrītī ziedēja kliņģerītes.

Brauciena galamērķis bija Upmalas pagasta Vaivodu mājas, kas jau nu gadu desmitus ir sakoptākā sēta Vanagos. Grūti aprakstīt, cik mīlestības un darba šīs mājas saimnieki un viņu bērni ielikuši te, lai parastu lauku sētas pagalmu pārvērstu ziedošā dārzā, kur līdzās margrietiņām zied no Amerikas atvestas puķes. Un vēl. Šajā mājā paaudžu paaudzēs ir kopta Latgales kultūra un tradīcijas. Tās arī ir mums visu iecienītā Līvānu bērnu ansambļa «Ceiruļeits» vadītājas Annas Kārkles tēva mājas. No šīm mājām tālu ceļu mērojis un republikā par pazīstamu mūziķi kļuvis Annas brālis Juris Vaivods. Todien mājas pagalmā mēs sastapām operdziedātāju — Nopelniem bagāto mākslas darbinieku Dominiku Vaivodu, kas kopā ar mazbērniem atpūtās brāļa ģimenē. Čakli kā skudriņa tecēja namamāte savu un bērnu radīto dārzu rādīdama un par mazbērniem stāstīdama. Bet pats saimnieks — Jānis Vaivods atrod laiku dziedāt baznīcas korī, kopā ar ģimeni piedalīties «Spietā» un ar lielu aizrautību vākt vēstures materiālus un fotogrāfijas par Vanagu puses pagātni, gan iekārtot mājas(!) muzeju. Vecā māmuļa — Domicella, savā laikā darbojusies Daugavpils Katoļu jaunatnes biedrībā un līdz šodienai saglabājusi izšūt nepabeigto biedrības karogu.

Apskatījām mājas muzeju ar senām un dzimtai dārgām sentēvu mantām. Te glabājas darbarīki, tautiski darinājumi, trauki, ar roku rakstīta bībele.

No šīm mājām braucām prom ar domu, ka gribētos šeit atgriezties vēl un pasacīt Vaivodu dzimtai nepateikto: «Paldies, ka jūs esat tik bagāti. Ne ar naudu, ne ar mantu, bet ar to, ka esat pratuši godā turēt tēva māju svētumu, novada kultūru un tradīcijas. Par to, ka jūs esat bagāti garīgi.»

Katra apmeklētā sēta izcēlās ar savu savdabību. Novērtējot visu redzēto, komisijas viedoklis bija šāds: republikas konkursam tiek pieteikta Saunas pagasta Bogoto lauku sēta un Aglonas pagasta Meženieku zemnieksēta. Bet komisijas «paldies» visiem, kas piedalījās konkursā. Pašvaldības saviem čaklajiem iedzīvotājiem pasniedza pieminas veltes.

A.Iļjina

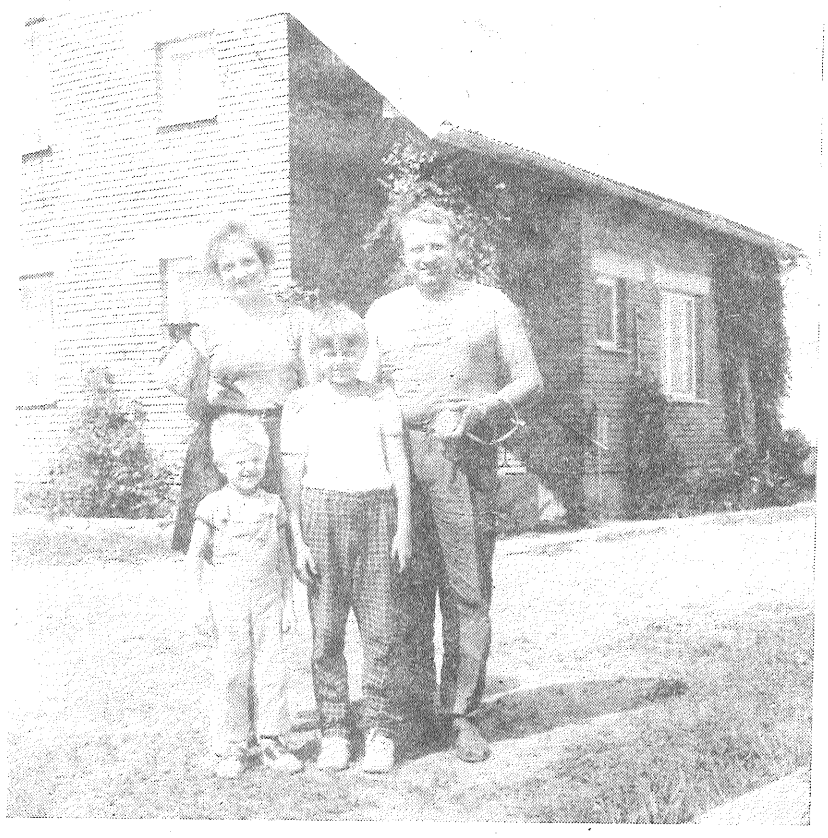

ATTĒLOS:
1. Jaunsaimniece Mežiniece.
2. Bogotā kundze.
3. Rolands ar Muri.
4. Vaivodu ģimene dārzā.
5. Latgales Katoļu jaunatnes biedrības karogs, kas glabājas Vaivodu mājās.
6. Roberta Pastara ģimene.

J.Silicka foto

Kur palika lini?

Brauc pa lielu, ej mazu celiņu — te šur te tur redzami jau palsi kļuvušie rudzu lauki, vārpas briest miežu un kviešu tīrumos, zied kartupeļi, svinīgs izskatās biržu lapu košais zaļums... Un nekur neviena zila ziediņa, nevienas pogaļas, kā tas bija pat pērnvasar, nerunājot jau par iepriekšējiem gadiem. Varbūt arī ir kāds lauks, bet tas laikam noslēpts no ziņkārīgām acīm. Tā kā vajadzētu būt, jo šopavasar daudz tikām runājuši par eļļas liniem — pļaujamajiem, linsēklkopības stacija un citas organizācijas piedāvāja sēklas un lauku mēslošanas līdzekļus uz atvieglotiem noteikumiem, sak, ļoti izdevīgi ir tāda eļļas linu audzēšana — pieprasījums liels, cenas būšot labas. Bet šopavasar tikai kāda zemnieka māju tuvumā pamanīju lauka stūrī starp usnēm dažus linu augus — pārējā kādus divus hektārus lielā platībā, izņemot šīs pašas usnes, cita nekā nebija.

Šajā sakarībā nedaudz vēlāk Preiļu linu fabrikas direktors Mihails Agurjanovs piebilda, ka līdzīgu lauku redzējis arī Rušonas pagastā un pie visa vainīgi spradži. Rūpnīcai gan bijis ķīmisks līdzeklis to apkarošanai, bet neviens nevēlējies pirkt.

Uz jautājumiem, kas tad īsti noticis ar linem un vai ko par aizdotās zemniekiem sēklas likteni zina Valsts linkopības stacija, palūdzu atbildēt kādu no tās darbiniecēm. Taču pats vadītājs esot atvaļinājumā, citi nevēlas ielaisties sarunās.

Lai, tas jau arī nav galvenais — viņi paši tiks galā ar saviem kreditoriem. Bet fakts ir tas, ka pieņemts LR MP lēmums par Preiļu valsts linu fabrikas privatizēšanu un izveidota arī attiecīga komisija, tāpēc devos uz turieni.

Ieiet pa vārtiem pamudināja tas, ka tie bija vaļā, izbrauca kāds autoceltnis, kāds riteņtraktors un izveda grants kravu: varbūt jau noprivatizēta un sākusi strādāt?

M.Agurjanovs turpinājumā pastāstīja, ka aizsūtīts sludinājums laikrakstam «Diena», lai triju mēnešu laikā piesakās tie,kam ir kādas pretenzijas uz šo uzņēmumu, precizēja, ka runa valdības lēmumā bijusi tikai par veco korpusu, ne jaunbūvējamiem, un ka kolektīvam nav tik daudz līdzekļu, lai paši privatizētu. Cita lieta, ja valsts piedāvātu privatizācijas čekus, bet tā grib tomēr iegūt reālu naudu. Tādad, gaida bagātu pircēju, bet šī rosība ir tālab, ka šeit uzglabāšanā vēl esot daudz būvmateriālu un cita, kas pieder Daugavpils celtniekiem, piemēram, grants, ko viņi pārved uz būvējamām attīrīšanas iekārtām.

Tādad, par liniem nekā. M.Agurjanovs bija nevaļīgs, neko nepieminēja par to, ka nupat, vēl iepriekšējā dienā, saņēmis vilinošu priekšlikumu. Es, protams, neesu ne direktors, ne rajona lauksaimniecības departamenta atbildīgs darbinieks, bet, sacīsim, ar «ceturto prātu» jūtu, ka no tā varētu izrakt kas labs. Bija ieradies Latvijas — Amerikas kopuzņēmuma «Vigors» ģenerālkonsuls Artūrs Malta, lai starptautiskās sadarbības centra «Protrade» kompetenta speciālista Huberta Demlera vārdā apspriestos par linkopības un pārstrādes kopīgajām perspektīvām Ludzas, Rēzeknes un Preiļu rajonos, paicinot to atbildīgos darbiniekus.

Tituli skan iespaidīgi, bet aiz tiem parasti ir vienkārši, bet darboties griboši un enerģiski cilvēki. A.Maltas vārds mūsu rajonā nav gluži svešs — laikrakstos lasītas un pa radio dzirdētas viņa progresīvās idejas lauksaimniecībā, viņa ofiss ir tepat kaimiņos — Viļānos, netālu — Makužos — ir vecāku saimniecība «Samiņi», bet kā viņš kļuvis par H.Demlera kunga pilnvaroto un var runāt viņa vārdā, atbilde meklējama Latvijas centienos iziet Eiropā. Ar kādiem izstrādājumiem, precēm?

Augusta otrajā dekādē Frankfurtē rīko starpatautiskus gadatirgus. Vācu izstādes direkcija bija pieņēmusi lēmumu, ka te labi iederētos kāds savdabīgs eksponāts no Latvijas. Piesakās vairāk par tūkstoti plaši pazīstamu firmu, kuras ne ar kādām superspožām mantām nepārsteigsi, bet ja Latvija varētu atvest savu impozanto keramiku, rotaslietas, audumus, rokdarbus, mēbeles un aksesuārus, ja tie vēl būtu tautiskā garā, labi nostrādāti un lēti — cepuri nost!

Pirmajā reizē Baltijas valstīm bija atvēlēta līdz 25 kvadrātmetri liela platība. Drosmīgākie izrādījās «Daiļrade», «Index i», un «LM» (bijušais mākslas kombināts). Brauciens nebija veltīgs. Otreiz starptautiskajai izstādei Berlīnē šogad jau rūpīgāk gatavojās, Vācijas tehniskās sadarbības centra «Protrade» eksperts H.Demlers kādu nedēļu pavadīja Rīgā un pētīja, kādi būtu visvairāk vēlamie eksponāti. Par gatavām piedalīties izrādījās 12 firmas, kas ražo preci «latviskā garā». Vācietim iepatikās sudraba rotaslietas, briļļu maki no ādas, maizes kastes no koka, mazi ādas blociņi, koka alus kausi un daudz kas cits tādā garā.

Kā rakstīja prese — atlasītājam sevišķu prieku sagādājuši darinājumi no audumiem, orģinālie adījumi un ... SIA «Cielava» izšūtās linu blūzes. Šajā specializētajā Eiropas kopienas morāli un materiāli atbalstītajā pasākumā Latvija uzstājās jau labāk nekā iepriekšējā gadā, turpat uz vietas tika slēgti līgumi, lielu supermarketu aģentus ieinteresējuši mūsu lini, ko, protams, neatstāja neievērotu H.Demlera kugs.

Vēl piebilstot, ka arī A.Malta ir šīs kultūras dedzīgs atbalstītājs, nav grūti iedomāties, ka viņiem bija jāsastopas. Par tikšanās vietu ar Latgales linkopībā ieinterisētajām personām viņš bija izvēlējies Preiļus un, tā ka linu fabrika nedarbojas, nebija iespējams sazvanīties, tāpēc organizēt tikšanos bija lūdzis siera rūpnīcas direktoru V.Solovjovu.

— Manuprāt, — piebilda V.Solovjovs, — bija normāla saruna, kurā izpaudās sirsnīga vēlēšanās paglābt no izputēšanas gan linkopību kā tādu mūsu rajonos, gan arī saglabāt to, kas jau izdarīts stiebriņu pārstrādē, gan pabeigt iesākto. Tā kā pats H.Demlera kungs neatliekamās darīšanās tajā brīdī bija Sanktpēterburgā, bija pilnvarojis runāt A.Maltas kungu.

Ideja, par ko iestājas ārzemnieks, ir tāda, ka mums par trim rajoniem, kas bijuši lielākie linu audzētāji, uz jau esošās bāzes jārada iespēja gan mehanizēti audzēt šo kultūru vajadzīgajās platībās, par ko zemnieks saņem garantētu un labu apmaksu, gan efektīvi pārstrādāt. Ludzā un Rēzeknē, jo tur nav iesākta tik plaša pārbūve, varētu veikt produkcijas pirmapstrādi, bet Preiļos — izmantojot jaunās iespējas, ražot gala produktu — linsēklu eļļu, augstvērtīgo celulozi, kas ir par pamatu ļoti augstvērtīgam papīram, un arī tekstīlijas.

A.Malta uzsvēra: ja šāds priekšlikums ieinteresē mūs, tad kopīgiem spēkiem jāizstrādā sīks ekonomiskais pamatojums, tehnoloģija un gaidāmais produkcijas apjoms, jo pieprasījums pēc tās nav mazais, tad, kad pēc kāda laika ieradīsies pats H.Demlera kungs, notiks tā detalizēta apspriešana plašākā mērogā. Vācu puse uz izdevīgiem noteikumiem gatava ieguldīt līdzekļus visu triju fabriku novešanai līdz kondīcijai, lai tās spētu laikā un augstā kvalitātē izpildīt ārzemju firmu (arī pašu valsts) pasūtījumus.

Atkārtota tikšanās paredzēta augusta beigās vai septembra sākumā. Lietišķie un precīzie vācieši pagaidām prasa tikai vienu: idejas konkretizāciju pa objektiem.

Nezinu, kā citur, bet Preiļos laikam vairāk patīk, kad ierodas, teiksim, dāņi vai kāds vietējais biznesmenis un pasaka: paši domās par visu! Tikai līdz šim nez kālab kā gājuši - tā pazuduši un vēl neko nav izdomājuši. Šoreiz prasa, lai mēs paši «izfunktierējam», kas un kā, un, ja vācietis redzēs, ka uz ko prātīgu esam spējīgi, ies palīgā. Cik varēja noprast no šīs tikšanās dalībnieku atsauksmēm, tad jauno kārtējo, priekšlikumu par linkopības vispār un Preiļu fabrikas nākotni pieaicinātie uztvēruši bez sajūsmas, sak, esam jau visā vīlušies, ko dod slīcējam vēl viens pasviestais salmiņš?

Bet tā jau atliek salikt rokas un laisties dibenā, nemaz nepadomājot, ka varbūt līdz krastam ir tikai izstieptas rokas attālums. Kāds būs, tādad, šī jaunā priekšlikuma liktenis, nav zināms, bet lini vairs nezied mūsu laukos maigiem ziliem ziediņiem. Zemnieks, ja viņu pierunā, gatavs sēt, bet kālab viņam barot spradžus?

A.Rancāns

Neaizmirsti Jasmuižu!

Katrs no mums, lasītāj, vismaz reizi ir bijis Jasmuižā. Bet ja nu kādam Dievs to nav devis, — tad dzirdēts un zināms ir daudz. Katrs aizvadītais gads ir bijis neatkārtojams Jāņa Raiņa Valsts Literatūras un mākslas muzeja Jasmuižas filiāles dzīvē. No sīkas filiāles gadu desmitos Jasmuiža ir kļuvusi par Latgales lauku kultūras kompleksa. Par centru ar jo dažādiem darbības virzieniem.

Par «Jasmuižas» šodienu stāsta kompleksa vadītāja Baiba DUCMANE:

— Uz laiku it kā būtu apstājušies mūsu celtniecības darbi. Tomēr estrāde ir jāpabeidz. Pirmkārt, aicinām sponsorus mūsu kompleksa paplašināšanai un uzturēšanai. Otkārt, klētij, kuru dabūjām no paju sabiedrības, ir jāuzliek jumts. Un, treškārt, vēl joprojām nav atmesta doma par Latgales sētas izveidošanu.

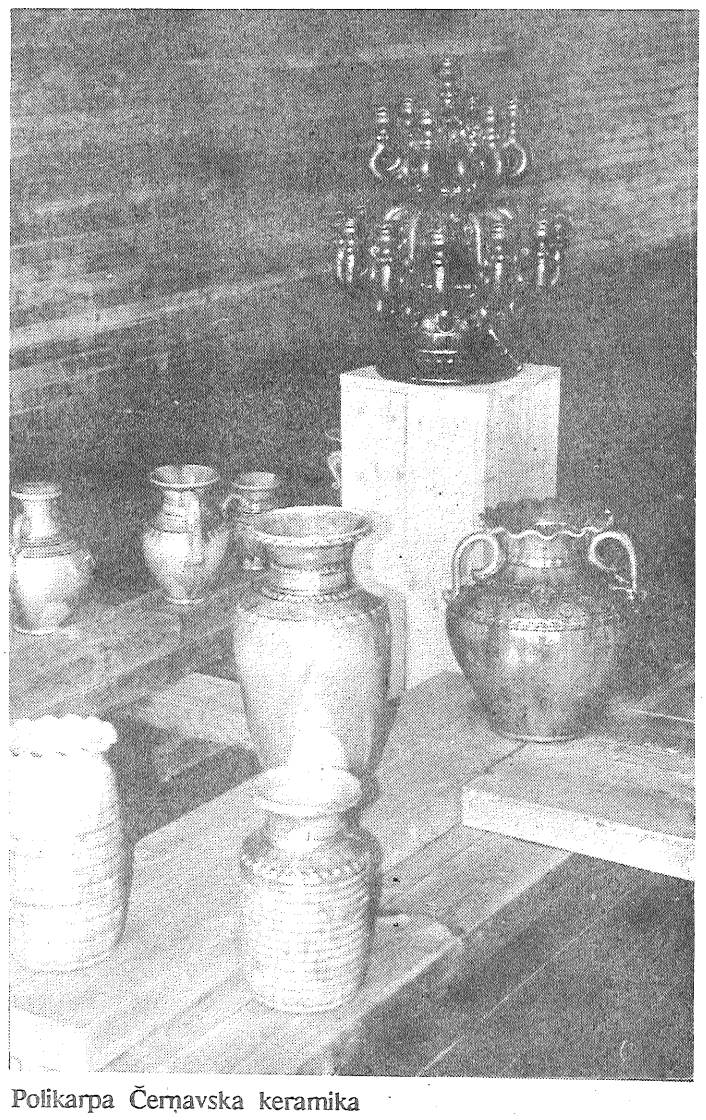

■ Polikarpa Čerņavska keramika

Ar saturā nelielo dzejas krājumu «Gōjputnu dzīsmes atsagrīšona» 1989. gadā aizsākta mūsu izdevējdarbība. Grāmata veidojās kopā ar izstādi «Latgaļu rakstnieki trimdā». Tas bija savā ziņā pirmais solis latgaliešu literatūras apzināšanā un atgriešanā latviešu kultūrā. Bijām aizmirsuši pirms Otrā pasaules kara latgaliski rakstošos autorus, nepazinām pēckara trimdā tapušos darbus un to sacerētājus. Turpmākajos gados tapa Latgales kultūras darbiniekiem — jubilāriem — veltītas ekspozīcijas. Izdevām nepamatoti represētās dzejnieces Martas Skujas krājumu «Naziņā», Franča Kempa apcerējumu par Jersikas karaļvalsti, monsinjora Nikodema Rancāna ar Kristopa Brema pseidonīmu sarakstīto «Ceļojumu pa Latgolu», Andra Vējāna «Latgolas mozaiku», arīdzan Preiļu novada piecu autoru kopkrājumu «Avota ūdens malks» un daudzus citus darbus. Tāds bija mūsu uzdevums, jo vēl pirms dažiem gadiem šajā jomā valdīja grāmatu bads.

Tagad, kad mums ir pilns galds ar grāmatām latgaliešu valodā, — nevienam tās nav vajadzīgas. Un tomēr, — strādāsim arī šajā jomā. Šogad, jau augustā, iepazīstināsim apmeklētājus ar latgaliešu literatūras izstādi «Upuri par brāļiem». Nosaukums ņemts no bīskapa Sloskāna vapeņa.

Bet viņš pats 1944. gadā rakstīja: «Bet, jo borgais liktiņs Latgolu pīmaklātu ar jaunu drukas aizlīgumu, jo jōs dālus un meitas izkaiseitu pa vysom zemes molom; jo pat jōs dālu skaits byutu sarucis tai, ka tī gondreiž pa pērstim byutu saskaitomi, Latgola napazuss. Jei otkon drukōs sovas grōmotas Pryusijā, Sōmijā, voi kaut kur cytur, kur vīn byus īspējams; kai putni otkon salidōs sovōs lizdōs Latgolas dižcilteigī dāli un meitas, bet jūs katōliskō morale ari mozam skaitam, dūs lelū, nikod naizseikstūšū dzeiveibas spāku un — Latgolā dzeivōs!»

Ekspozīcija iepazīstinās ar izteikti spilgtā rakstnieka Madsolas Jōņa daiļradi, Viktora Mundura stāstu sakārtotāja un «Tāvu zemes kalendara» (1943.g.) līdzredaktora Staņislava Sauša devumu Latgales kultūrvēsturē, stāstīs par rakstnieku Norbertu Neikšanīti un citiem šī gada jubilāriem.

Protams, domājam arī par Dzejas dienām. Gaidām ciemos atsevišķus šīgada jubilārus vai viņu radiniekus, vienu otru mūsu pašu autoru un, ja veselība atļaus, arī Tautas skatuves mākslinieci Elzu Radziņu. Atsevišķa izstāde ir veltīta izcilās skatuves un kino mākslinieces ieguldījumam latviešu kultūras vēsturē.

■ Fragments no Elzai Radziņai veltītās kompozīcijas

Jasmuiža vienmēr ir arī Latgales keramikas popularizētāja. A.Paulāna medaļas laureāta, republikas Nopelniem bagātā mākslas darbinieka Polikarpa Čerņavska jubilejas izstāde vēl skatāma līdz mēneša beigām.

— Šī meistara, kura daiļrade uzskatāma par šodienas Latgales dekoratīvās keramikas spilgtāko paraugu, ekspozīju nomainīs Ēvalda Vasiļjeva darbi. Jau pirms desmit gadiem šeit bija viņa personālizstāde, — stāsta muzeja darbiniece Skaidrīte Apenāne, kuras aprūpē ir tieši keramika.

— Vēl skatītājiem piedāvājam aplūkot vienreizējos rēzeknieša Jāņa Undas akvareļus. Šeit jebkuri cildinājumi ir lieki. Šie mākslas darbi ir vienkārši jāredz.

Jasmuižu pēdējos divus gadus apmeklē galvenokārt ārzemnieki. Šīgada spilgtākie viesi bija Ziemeļvalstu jauno literātu semināra dalībnieki. Vai arī mūsu ceļš, lasītāj, neved uz Jasmuižu? Jo kurš tur ir bijis, — to mūžam neaizmirsīs, tikpat kā populārajā itāļu dziesmiņā par Sorento. Neaizmirstiet Jasmuižu!

Voldemārs Romanovskis
J.Silicka foto

Preilietis — pārkāpējs...

«Novadnieks» saņēmis LR Jūras spēku Dienvidu rajona komandiera komandkapteiņa I.Lešinska un Jūras spēku Dienvidu rajona krasta apsardzes rotas komandiera vietnieka seržanta A.Veisa parakstītu vēstuli, kurā stāstīts, kā «dienē» Jānis Skrūzmanis, kurš dienestā no Preiļu rajona iesaukts 1992. gada 19. maijā.

Dienesta laikā matrozis J.Skrūzmanis izdarījis vairākkārtējus disciplīnas pārkāpumus, teikts vēstulē. Divas reizes viņš bijis arestēts un ievietots virssardzē par alkohola lietošanu. Diviziona noliktavā J.Skrūzmanis izdarījis zādzību, par ko tika ierosināta kriminālliete. Liepājas pilsētas tiesa atzinusi viņu par vainīgu un sodījusi pēc Latvijas Krimināllkodeksa 139. panta 4. daļas, piemērojot Latvijas Krimināllkodeksa 190. pantu, ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu. Saskaņā ar Latvijas Krimināllkodeksa 38. pantu galīgo sodu pēc noziegumu kopības tiesa noteikusi brīvības atņemšanas veidā uz trīs gadiem, atliekot sprieduma izpildi, ja tiesājamais trīs gadu laikā neizdarīs jaunu noziegumu.

Kādreiz rajona laikraksts saņēma vēstules no tā dēvētās padomju armijas, kuras publicējām rubrikā «Tā dienē mūsu novadnieki» un kurās stāstījām par mūsu puišu labo dienestu. Žēl, ka pirmā vēstule no Latvijas Republikas Bruņotajiem spēkiem pienākusi ar pavisam citu saturu...

Dzīvojamo telpu apmaiņas noteikumi

Ar Latvijas Republikas Ministru Padomes 1993. gada 1. jūnija lēmumu Nr. 342 apstiprināti jaunie dzīvojamo telpu apmaiņas noteikumi.

1. Šie noteikumi nosaka Latvijas Republikā vienotu kārtību, kādā veicama dzīvojamo telpu apmaiņa valsts un pašvaldību mājās dzīvojošiem īrniekiem, un tie ir obligāti jāizpilda valsts un pašvaldību institūcijām un īrniekiem.

2. Dzīvojamo telpu apmaiņa var notikt starp valsts, pašvaldību un citu juridisko vai fizisko personu īpašumā esošo māju īrniekiem.

3. Īrniekam ir tiesības apmainīt īrēto telpu, ja tam rakstveidā piekrīt ar viņu kopā dzīvojošie (arī pagaidu prombūtnē esošie) pilngadīgie ģimenes locekļi, kā arī izīrētājs.

4. Dzīvojamo telpu apmaiņa atļaujama starp diviem vai vairākiem apmaiņas dalībniekiem gan Latvijas Republikas teritorijā, gan arī ja tiek izdarīta dzīvojamo telpu starpvalstu apmaiņa, ja tas paredzēts starpvalstu līgumos.

Dzīvojamo telpu apmaiņa ar citā valstī dzīvojošu īrnieku atļaujama vienīgi tajos gadījumos, ja iebraucējs likumā noteiktā kārtībā saņēmis uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā.

5. Apmaiņas objekts var būt dzīvoklis, dzīvokļa daļa vai dzīvojamā māja (tās daļa).

Ja par dzīvojamās telpas lietošanu ir noslēgts viens īres līgums, tad šīs dzīvojamās telpas daļa var būt apmaiņas objekts gadījumos, kad personas, kas apmaiņas ceļā tajā iemitinās, ir šīs dzīvojamās telpas īrnieka ģimenes locekļi.

6. Apakšīrniekam nav tiesību apmainīt īrēto dzīvojamo telpu.

7. Valstij vai pašvaldībām piederošajās mājās izīrētāja piekrišana dzīvojamās telpas apmaiņai tiek apliecināta ar valsts vai pašvaldības institūcijas lēmumu.

8. Personām, kuras piedalās dzīvojamo telpu apmaiņā, jāiesniedz valsts vai pašvaldību institūcijai šādi dokumenti:

8.1. iesniegums uz veidlapas «iesniegums izziņa» (ar izīrētāja piekrišanu apmaiņai gadījumos, ja apmaiņas dalībnieks īrē dzīvojamo telpu fizisko vai juridisko personu īpašumā esošā mājā);

8.2. dzīvokļa vai dzīvojamās mājas plāns;

8.3. dokumenti, kas apliecina radniecību, ja personas apvienojas vienā ģimenē;

8.4. visu ģimenes locekļu pases vai tām pielīdzināti personu dokumenti (jāuzrāda, iesniedzot dokumentus);

8.5. likumā noteiktā kārtībā izsniegta uzturēšanās atļauja, ja tiek izdarīta dzīvojamo telpu starpvalstu apmaiņa.

9. Dzīvojamo telpu apmaiņa nav pieļaujama, ja:

9.1. pret īrnieku celta prasība tiesā par īres līguma izbeigšanu vai grozīšanu;

9.2. tiek mainītas dienesta dzīvojamās telpas. Dienesta dzīvojamo telpu apmaiņu var atļaut, ja īrnieks vai kāds īrnieka ģimenes loceklis ir bijušās PSRS Bruņoto spēku militārpersona, un dzīvojamo telpu starpvalstu apmaiņas rezultātā ģimene izbrauc no Latvijas, bet Latvijā ieceļo Latvijas Republikas pilsoņi vai to pēcnācēji;

9.3. dzīvoklī, kuru pēc atsevišķiem īres līgumiem aizņem vairākas ģimenes, iemitinās personas, kuras slimo ar tuberkulozi aktīvā formā vai psihiskām slimībām (slimību sarkstu apstiprina Labklājības ministrija);

9.4. māja (dzīvoklis) draud sagrūt, māja nojaucama vai tajā jāizdara remonts, kura laikā īrnieki tiek izlikti;

9.5. kāds no apmaiņas dalībniekiem ir īrnieks fiziskas vai juridiskas personas īpašumā esošā mājā un šajā mājā uz īres līguma pamata nodzīvojis un bijis pierakstīts mazāk par vienu gadu.

10. Dzīvojamo telpu apmaiņu izīrētājs var nepieļaut, ja:

10.1. apmaiņas rezultātā valstij vai pašvaldībai piederošajā mājā īrniekam istabu skaits par divām vai vairāk istabām pārsniedz dzīvokļa iemītnieku skaitu;

10.2. apmaiņu izdara īrnieks vai viņa ģimenes loceklis, kura ģimenes daļa pēdējā gada laikā izceļojusi uz pastāvīgu dzīvi ārzemēs, ja izīrētājs pats trīs mēnešu laikā var piedāvāt vēlamo apmaiņas variantu;

10.3. dzīvoklī, kurā uz atsevišķu īres līgumu pamata dzīvo vairākas ģimenes (komunālā dzīvoklī), palielinās īrnieku skaits.

Televīzijas programma

Piektdien, 23. jūlijā

LATVIJAS TV I

19.00 Ziņas. 19.10 Arēna. 19.35 Globuss. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.25 Reklāma. 20.20 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Sludinājumi 21.10 Konkurss «Jūrmala-93». 23.10 Īsfilma «Es gribu tavu foto». 23.30 Nakts ziņas.

OSTANKINAS TV

4.55 Raidījumu programma. 5.00 Ziņas. 5.20 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Mākslas filma «Maija sniegs». 9.30 Oļesja un kompānija. 10.00 Ceļotāju klubs. 10.50 Preses ekspresis. 11.00 Ziņas.11.20 Amerika un M.Taratuta. 11.50 Mākslas filma «Heroīna ceļš». 6.sēr. 12.40 Dzīves sīkumi. 5. un 6. sēr. 13.40 Multfilma. 14.00 Ziņas. 14.20 Uzņēmējs. 14.25 Bridžs. 14.50 Biznesa mācība. 15.05 Džems. 15.35 Dzīvnieku pasaulē. 15.35 Mākslas filma «Baltais ilknis». 17.00 Ziņas.

LATVIJAS TV II

18.30 BBC World Service. 19.00 Atskats uz Ministeri-II Latvijā. 19.20 Multfilma. 19.30 Vizīte. 19.50 Represētie Latvijas valstsvīri. 20.35 Amatnieks. 21.00 Sacensības pludmales volejbolā. 21.40 Sludinājumi 21.45 Ziņas. 22.00 Mākslas filma «Paziņojums par slepkavību». 3.sēr.

OSTANKINAS TV II

17.20 Ostankina piedāvā... «Mēs gribam dzīvot». 17.40 Kāds būs laiks? 17.45 Cilvēks un likums. 18.15 Amerika un M.Taratuta. 18.45 Brīnumu lauks. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 19.55 Reklāma. 20.00 Ziņas. 20.35 Raidījumu programma. 20.40 Nedēļas cilvēks. 20.55 Detektīvu klubā. Anglijas daudzsēriju mākslas filmas 4.sēr. 21.50 «Skatiens» un citas programmas piedāvā... 23.00 Ziņas. 23.20 Konkurss «Jūrmala-93". 1.20 Preses ekspresis.

Sestdien, 24. jūlijā

LATVIJAS TV I

9.00 Kārumnieks. 9.15 Brīvbiļete uz teātri. 9.55 Atvasara. 10.30 Globuss. 10.55 Bordertauna. 77. un 78. sēr. 18.00 Ziņas. 18.05 Opera un balets - pie mums un pasaulē. 18.45 Latvijas TV filma «Ibsena motīvs». 19.00 Dziesma manai paaudzei. 19.15 Ahoi! 20.00 Ekrāns bērniem. 20.25 Reklāma. 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.10 Konkurss «Jūrmala-93». 23.10 No TV videofondiem.

LATVIJAS TV II

18.10 Latloto. 18.15 Pasaules kausa izcīņa jāšanas konkūrā. 19.15 Kristīgā pasaule. 19.30 Ziņas. 19.40 Reģionālās TV piedāvā... 20.10 No TV videofondiem. 21.00 Ieskats Minsterē-IV Jūrmalā. 21.40 Multfilma pieaugušajiem «Mana paradīze». 22.00 Sludinājumi. 22.05 Viltnieki. 23.sēr. 22.55 Kantrīmūzika. K.Langa.

OSTANKINAS TV

6.00 Ziņas. 6.20 Raidījumu programma. 6.25 Rīta vingrošana. 6.35 Preses ekspresis. 6.45 Lietišķa cilvēka sestdienas rīts. 7.30 Sports un izredzes. 8.00 Kāds būs laiks? 8.05 Maratons-15 piedāvā... «Džungļu aicinājums». 8.30 Eldorado. 9.00 Autogrāfs sestdienā. V.Visockis. 9.30 Māksliniece M.Lomakina. 9.45 Aviokosmiskais salons. 10.00 Mūzikas kiosks.10.30 Mēs esam no MEI. 11.30 Varas pārstāvji. 11.45 Aizsardzības apliecība. 12.15 Ameriku meklējot... 12.40 Tāds, lūk, kino... V.Ježovs. 13.15 Miniatūra. 13.30 Vai ieradīsies kņazs no Austrumiem? 14.00 Ziņas. 14.20 Raidījumu programma. 14.25 Multfilma «Princis un nāriņa». 15.10 Nauda un politika. 15.40 Sporta programma «Ultrasi». 16.20 Modes mākslā. 16.50 Aktiera portrets. B.Plotņikovs. 17.50 Laimīgs gadījums. 18.50 Mākslas filma «Hjūstonas bruņinieki». 4. filma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 19.55 Reklāma. 20.00 Ziņas. 20.35 Raidījumu programma. 20.40 Konkurss «Jūrmala-93". 21.10 Mākslas filma »Gaišzilais un pelēkais". 4.sēr. 22.00 Mīlestība no pirmā acu uzmetiena. 22.45 Kāds būs laiks? 22.50 Ziņas. 23.05 Konkurss «Jūrmala-93».

Svētdien, 25. jūlijā

LATVIJAS TV I

9.00 J.Vītola garīgā mūzika. 9.55 Dzīves dārzs. 10.55 Starptautiskais sporta deju festivāls «Liepājas pērle-93". 2. raidījums. 18.00 Ziņas. 18.05 XXI Vispārējo latviešu dziesmu svētku un XI Deju svētku dienasgrāmata. 18.35 Latvijas TV dok. filmu programma. 18.55 Mīlestības pinekļi. 1. daļa. 19.25 »Skabargas» un firmas «Burda Moden» konkurss pusaudžiem. 20.00 Miedziņš nāk. 20.15 Mūsu kinonedēļa. 20.25 Reklāma. 20.30 Panorāma. 21.10 Sports. 21.15 Sludinājumi. 21.20 L.Stumbre «Sarkanmataināis kalps». Latvijas Nacionālā teātra izrāde.

LATVIJAS TV II

16.05 Vienkārši — Marija. 18.30 Pasaules kausa izcīņa jāšanas konkūrā. 19.30 Ziņas. 19.40 5 minūtes par savu naudu. 19.45 Dejo «Vektors». 20.00 Sēta. 20.30 Panorāma. 21.10 Dok. filma «Aglona - pasaules svētnīca». 22.10 Viltnieki. 24. sēr. 23.00 - 24.00 NTV-5.

OSTANKINAS TV

6.00 Ziņas. 6.15 Raidījumu programma. 6.20 Rīta vingrošana. 6.30 Autošovs. 6.40 Tehnodroms. 6.50 Multfilma. 7.00 Gara spēks. 8.00 Centrs. 8.30 Multfilma «Pēdējais dinozaurs Denvers».9.00 Kamēr visi mājās. 9.30 Sportloto izloze. 9.45 Rīta zvaigzne. 10.35 Militārā rēvija. 11.05 Solo. 11.30 Zem pī zīmes. 12.20 Izvēlas jaunā paaudze. «KTV-1 un kanāls »France International» piedāvā... 13.00 Multfilma «Pifs un Herkuless». 13.10 Dok. filma «Kusto zemūdens odiseja». 14.00 Ziņas. 14.15 Raidījumu programma. 14.20 Dialogs tiešajā pārraidē. 15.00 Ceļotāju klubs. 15.55 Amatniecība. 16.00 Multfilmas. «Kaspers un viņa draugi». «Īstie spoku mednieki». 16.50 Panorāma. 17.30 TV locis. 17.45 Ziņas. 18.00 Maskavas starptautiskais kinofestivāls. Rezultāti. Pārdomas... 19.00 Kāds būs laiks? 19.05 Jautro un asprātīgo klubs-93. Tiekas NVS un Izraēlas izlašu komandas. 20.55 Reklāma. 21.00 Nedēļas notikumu apskats. 21.45 Sportiska nedēļas nogale. 22.00 Reliģiskā programma «Tagad». 23.00 Ziņas. 23.20 Krievijas meistarsacīkstes futbolā. Maskavas «Dinamo» — «Uralmaš». 2. puslaiks.

Katru sestdienu Līvānos maksas autostāvvietā notiek automobiļu tirgus. Maksa par stāvvietu diennaktī 0,15 Ls. *Tālrunis 42555.*

Firma «Relako» PĒRK priedes zāģbaļķus Jēkabpilī «Krustpils» stacijā 20 cm diametrā un resnākus, cena 15$ par kubikmetru, garums 6m un 10 m. Samaksa tūlītēja. *Tālrunis uzziņām: Jēkabpilī 92239, vakaros 30400.*

PREIĻU RAJONA PAJU SABIEDRĪBA «NĀKOTNE»
PĀRDOD nepabeigtu celtniecības objektu veikaludēnīcu Sutros.
Pieteikties personīgi pie likvidācijas komisijas priekšsēdētāja.

PAJU SABIEDRĪBAS «PREIĻUPE» LIKVIDĀCIJAS KOMISIJA
PAZIŅO,
ka šī gada 28. jūlijā kantora telpās notiks

DZĪVOKĻU IZSOLE PĀRDOŠANA.

Izsoles sākums plkst. 10.00.
Pretendentus lūdzam interesēties un pieteikties katru darbdienu no plkst. 8.00 līdz 12.00 .
Telefoni uzziņām 22456, 22524.

Ar 1993. gada 12. jūliju
TIEK LIKVIDĒTA
Preiļu rajona paju sabiedrība «Nākotne».
Kreditoru pretenzijas lūdzam pieteikt 3 mēnešu laikā no likvidācijas dienas.

AKCIJU KOMERCBANKAS «DOMU BANKA» LĪVĀNU FILIĀLE
turpina depozītnoguldījumu pieņemšanu no fiziskām un juridiskām personām.
Procentu izmaksa par noguldījumiem latos līdz 60% gadā, valūtā līdz 33% gadā.
Darba laiks no 8.30 līdz 17.30. Adrese: Līvāni, Rīgas ielā 128a. Uzziņas pa tālruni 43395, 42502.

Viesītes lauksaimniecības skola
turpina audzēkņu uzņemšanu šādās specialitātēs:
— LAUKU MĀJAS SAIMNIECE, mācības latviešu valodā.
— ZEMKOPIS, mācības latviešu un krievu valodā.
Mācību ilgums 2 gadi 10 mēneši.
Dokumentus pieņem katru dienu, izņemot sestdienu un svētdienu, no plkst. 9.00 līdz 15.00.
Telefons uzziņām: Jēkabpils 45157, 45262

Pārdod
šiferi. Zvanīt vakaros 23643;
* * *
jaunu traktoru T-40AM. Tālrunis 52544;
* * *
lēti Līvānu māju Pēlēčos. Tālrunis 52544;
* * *
jaunu divkorpusu arklu PN-2-25 traktoram T-25, divkorpusu arklu PN-2-35 un trīskorpusu arklu PLN-3-35. Tālrunis 23798;
* * *
govi. Tālrunis 31223;
* * *
grūsnu teli un aitas. Zvanīt vakaros 22980 vai 15336;
* * *
kollija šķirnes kucēnus ar ciltsrakstiem. Tālr. 37580;
* * *
medību bisi IŽ-12 ar optisko tēmekli. Tālr. 24144.

Maina
divistabu dzīvokli ar ērtībām pret diviem vienistabu. Tālrunis 21107;
* * *
labiekārtotu divistabu dzīvokli pret trīsistabu dzīvokli. Zvanīt 24294;
* * *
automašīnu VAZ-2121 «Niva» 1983.g. izlaidums pret traktoru T-25A. Ir varianti. Telefons 65027 vakaros Jānim.

✝ **Dziļās sērās paziņojam, ka 20. jūlijā pēc grūtām ciešanām beidza pukstēt sirds mūsu mīļajai FRANCIŠKAI IVDREI (dzim. 1906.g.)**
Piederīgie

Sāp sirds, no tēva šķiroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet.
Izsakām dziļu līdzjūtību Janīnai Rubikai, TĒVU smiltainē izvadot.
Aglonas PB valde

Tēva padoms, tēva mīla
Mūžam sirdī nezudīs.
Izsakām līdzjūtību Ivaram Promam sakarā ar TĒVA nāvi.
Preiļu policija

Ja smagi bija strādājot,
Lai vieglas smiltis zeme dod.
Bēdās esam kopā ar Janīnu Smoļensku, TĒVU smiltājā izvadot.
Krājbankas koletīvs

Ne tavi soļi skan, ne balss,
Kaut veltī — sirds vēl gaida.
J.Silazars
Izsakām līdzjūtību Jāzepam Ivanānam, MĀMIŅU smilšu kalniņā pavadot.
Lauksaimniecības departamenta kolektīvs

Kā negrib sirds tūcēt,
Ka cilvēks var tā —
No gaišas dienas aiziet mūžībā.
Izsakām dziļu līdzjūtību Sergejam Ščeglovam sakarā ar TĒVA nāvi.
Līvānu gāzes saimniecības kolektīvs

Nokrīt lapa, izdeg svece,
Apklust mātes valodiņa.
Jūtam līdz piederīgajiem, Annu Romāni uz mūža mājām izvadot.
Paju sabiedrības «Dzintars» kolektīvs

Mīļo tēt, cik ļoti grūti
Tevi zemes klēpim dot.
Skumju brīdī esam kopā ar Antoņinu Skrāgi, TĒVU smiltājā izvadot.
Vārkavas vidusskolas koletīvs

NOVADNIEKS
Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas ielā 1. ☎ 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespiests Daugavpils tipogrāfijā Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne.
Metiens 4785 eksemplāri. Pas. № 998

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz «Novadnieku» obligāta.